

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PASVALIO DARŽELIO – MOKYKLOS „LIEPAITĖ“ 2014 METŲ FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA

**2015 m. kovo 31 d. Nr. A– 6
Pasvalys**

Auditas atliktas vykdant 2014 m. rugpjūčio 21 d. pavedimą Nr. PA -7.

Auditą atliko savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė

Auditas pradėtas 2014-08-21

Auditas baigtas 2015-03-31

Su audito ataskaita galima susipažinti

Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu

http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai_/kontrolės-ir-audito-tarnyba_/auditu-dokumentai_.html

IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. rugpjūčio 21 d. pavedimu Nr. PA – 7. Finansinį (teisėtumo) auditą (toliau – auditas) atliko Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė.

Audito tikslas – įvertinti 2014 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, taip pat įvertinti Savivaldybės ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Pasvalio darželis - mokykla „Liepaitė“ (toliau – Darželis), adresas – Vilties g. 10, Pasvalys, juridinio asmens kodas – 190623051. Darželio pagrindinė veiklos sritis - švietimas. Darželio pagrindinės švietimo veiklos sritys – pradinis ugdymas, kodas 85.20; ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas, kodai 85.10.10, 85.10.20.

Darželio savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Pasvalio rajono savivaldybės taryba.

Audituojamu laikotarpiu Darželiui vadovauja direktorė Aldona Piragienė, buhalterė iki 2014 m. balandžio 14 d. dirbo Rita Januškevičienė, nuo 2014 m. balandžio 14 d. iki 2014 m. gegužės 6 d. dirbo Edita Mažuknienė, nuo 2014 m. gegužės 6 d. dirba Ilona Baltrušičienė.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Ši audito ataskaita yra išvadų, teikiamų Pasvalio rajono savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sudėtinė dalis.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė 2014 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, jos parengtos pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir ataskaitų rinkinių sudarymą, taip pat kitus teisės aktus, o Savivaldybės ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami įstatymų nustatytiems tikslams ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos kokybiniu ir kiekybiniu aspektu reikšmingiausiose - darbo užmokesčio, išlaidų, gautinų-mokėtinų sumų, teikiamų paslaugų, turto srityse. Atrinkome audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Audito metu kiekvienai reikšmingai ūkinių operacijų grupei, sąskaitų likučiui ir atskleidimui parengtos ir atliktos detalios procedūros, kurios apėmė finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų sulysinimą su pagrindžiančiais apskaitos įrašais ir reikšmingų įrašų žurnaluose ir kitų koregavimų, atliktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo metu, tyrimas. Audito pabaigoje buvo naudotos analitinės procedūros, kurios padėjo įvertinti bendrą finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą. Analitinių procedūrų metu nebuvo nustatyta reikšmingų svyravimų, kurie neatitinka kitos informacijos arba nukrypsta nuo numatytų sumų.

Mes tikime, kad atliktas auditas suteikia pakankamą pagrindą nepriklausomai audito nuomonei pareikšti.

Audito metu vertinome audituojamo subjekto metinių ataskaitų rinkinius.

Finansinių ataskaitų rinkinys

Metinį finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Finansinės būklės ataskaitoje 2014 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies likutis buvo iš viso 896,2 tūkst. Lt, pabaigoje – 863,2 tūkst. Lt.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Darželis 2014 metais vykdė Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programą (03) iš keturių finansavimo šaltinių ir Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programą (01).

Iš Savivaldybės biudžeto lėšų, funkcijos kodas - 09.01.02.01 „Mokyklos, priskiriamos pradinės mokyklos tipui, kitos mokyklos, vykdančios priešmokyklinio ugdymo programą“; iš veiklos pajamų, funkcijos kodas - 09.01.02.01 „Mokyklos, priskiriamos pradinės mokyklos tipui, kitos mokyklos, vykdančios priešmokyklinio ugdymo programą“; iš mokinio krepšelio lėšų, funkcijų kodai - 09.01.0..01 “Mokyklos, priskiriamos ikimokyklinio ugdymo mokyklos tipui” ir 09.01.02.01 „Mokyklos, priskiriamos pradinės mokyklos tipui, kitos mokyklos, vykdančios priešmokyklinio ugdymo programą“; valstybės delegaliavimų, funkcijos kodas – 04.01.02.01 “Bendri darbo reikalai”.

Joms įgyvendinti Savivaldybės taryba skyrė 1236,6 tūkst. Lt asignavimų išlaidoms, iš jų 731,2 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Turtui įsigyti 2014 metais Savivaldybės taryba Darželiui lėšų neskyrė.

Be to, 2014 metais Darželis gavo 19,1 tūkst. Lt pavedimų lėšų, iš jų 4,5 tūkst. Lt nemokamam mokinių maitinimui.

Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas

Vertinome Darželio lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos audito sritims, atlikome:

- asignavimų planavimo ir naudojimo audito procedūras: vertinome, kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto projekto rengimo, sąmatų sudarymo ir vykdymo tvarkos, įsipareigojimų teisėtumą;

- išlaidų audito procedūras: vertinome prekių, paslaugų, darbų pirkimo, darbo užmokesčio ir mokesčių mokėjimo, transporto, komunalinių, socialinių išmokų, kitų paslaugų, komandiruočių ir kt. išlaidų teisėtumą;

- pajamų audito procedūras: vertinome pajamų už suteiktas paslaugas gavimą ir pervedimą į Savivaldybės biudžetą;
- turto audito procedūras: vertinome turto teisinę registraciją, įsipareigojimų suderinimą, turto įsigijimo, gavimo, perdavimo, nurašymo, naudojimo, panaudos, nuomos, inventorizacijos atlikimo teisėtumą.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, aptarėme su audituojamu subjektu priežastis, kurias lėmė pažeidimus ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 1 priede.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl darbo užmokesčio

Savivaldybės taryba Darželiui patvirtino¹ didžiausią leistiną darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, pareigybių (etatu) skaičių – 34,87 etatus, iš to skaičiaus 13,10 pedagoginių pareigybių, finansuojamų iš Mokinio krepšelio lėšų ir 19,5 pareigybių, finansuojamų iš Savivaldybės biudžeto lėšų savarankiškoms funkcijoms vykdyti.

Darželio darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka² (toliau tekste - Darbo apmokėjimo tvarka), o pedagoginių darbuotojų – dar ir Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašu³ (toliau tekste – Aprašas). Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbas apmokamas taikant koeficientus, kurių pagrindu imama Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta bazinė mėnesinė alga (bazinis valandinis atlygis), išskyrus minimalią mėnesinę algą ir minimalų valandinį atlygį.

Biudžetinės įstaigos darbuotojų darbo užmokestį sudaro:

- tarnybinis atlyginimas ar tarifinis atlygis (koeficientais), padaugintas iš bazinės mėnesinės algos dydžio;
- tarnybinio atlyginimo priedai;
- priemokos;
- vienkartinės pinigines išmokos, skirtos darbuotojams skatinti.

Darželyje per 2014 metus darbo užmokesčiui priskaičiuota 730,6 tūkst. Lt, iš jų 35,6 tūkst. Lt priemokoms, 0,3 tūkst. Lt priedams. Už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, išeitinių, vienkartinių išmokų Darželyje 2014 metais mokėta nebuvo. Iš mokinio krepšelio lėšų darbo užmokesčiui priskaičiuota 367,8 tūkst. Lt, iš asignavimų savarankiškoms funkcijoms vykdyti – 362,8 tūkst. Lt. Iš mokinio krepšelio lėšų išmokėta priedų– 0,3 tūkst. Lt, priemokų 28,8 tūkst. Lt (už mokinių darbų tikrinimą - 1,9 t. Lt; už pasiruošimą pamokoms – 8,5 tūkst. Lt; už vadovavimą klasei – 7,6 tūkst. Lt; už nesančių darbuotojų pavadavimą – 6,3 tūkst. Lt; už kitus darbus – 4,5 tūkst. Lt). Iš asignavimų savarankiškoms funkcijoms vykdyti priemokoms išleista 6,8 tūkst. Lt už laikinai nesančių darbuotojų pavadavimą.

¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 28 d. sprendimas Nr. T1-38 „Dėl Pasvalio darželio-mokyklos „Liepaitė“ didžiausio leistino pareigybių (etatu) skaičiaus patvirtinimo“.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.

Atlikę audito procedūras darbo užmokesčio nustatymo, apskaičiavimo ir išmokėjimo srityse nustatėme, kad vyriausiajai meninio ugdymo pedagogei A.B. 2014 metų sausio 20-27 dienomis išduotas laikino nedarbingumo pažymėjimas. Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje šios dienos pažymėtos kaip sirgtos, tačiau darbo užmokestis darbuotojai apskaičiuotas ir už sirgtas dienas.

Darželio darbuotojui už sirgtą laiką 2014 m. sausio mėn. nepagrįstai priskaičiuota 378,86 Lt darbo užmokesčio (atskaičius 2 darbdavio dienas) ir 117,43 Lt VSD įmokų.

Darželis informavo, kad, darbuotojo rašytiniu sutikimu, 109,73 Eur permoka išskaičiuota 2015 m. vasario mėn.

2. Pastebėjimai dėl veiklos pajamų

Darželio veiklos pajamų vienintelis šaltinis – tėvų įmokos už vaikų išlaikymą. 2014 metais Darželyje už vaikų išlaikymą apskaičiuota 116,2 tūkst. Lt, sumokėta 115,6 tūkst. Lt.

Darželio apskaitos duomenimis gautinos sumos iš veiklos pajamų 2014 metų pradžioje – 21,4 tūkst. Lt, metų pabaigoje – 22,0 tūkst. Lt. Iš jų 4,6 tūkst. Lt gautinai sumai apskaičiuotas nuvertėjimas dar iki 2014 metų, nes Darželis jos nebesitiki atgauti.

Pagal Darželyje 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis atliktą gautinų skolų inventorizaciją suderinta 14,7 tūkst. Lt skolų. Nesuderintoms ilgalaikėms 2,7 tūkst. Lt skoloms, susidariusioms iki 2014 metų, nuvertėjimas neapskaičiuotas.

Darželis turi 7,3 tūkst. Lt ilgalaikių gautinų skolų (tėvų skolos už vaikų išlaikymą) kurios yra susidarę iki 2014 metų. Įstaiga nesiėmė veiksmų skoloms išsireikalauti. 2,7 tūkst. Lt ilgalaikėms gautinoms skoloms teisės aktų nustatyta tvarka neapskaičiuotas nuvertėjimas.

3. Pastebėjimai dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Darželis 2014 m. sausio 28 d. sudarė biuro įrangos nuomos sutartį su AB TEO LT dėl nešiojamo kompiuterio, kurio vertė 2227,31 Lt (be PVM) nuomos 24 mėnesiams. Mėnesio nuomos mokestis 107,05 Lt (be PVM). Negrąžinus kompiuterio pasibaigus nuomos laikotarpiui, mokestis už negrąžintą kompiuterį – 202,48 Lt be PVM.

3.1. Įvertinus sutarties turinį pagal 19-ojo VSAFAS 9 punkto nuostatas⁴, kompiuterio nuoma priskiriama finansinei nuomai (lizingui).

³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. V-1254, (pakeitimai 2014 m. rugpjūčio 7 d. įsakymas Nr. V-726).

⁴ 19-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (toliau tekste – VSAFAS) 9 punkte nustatyta, kad nuoma apskaitoje laikoma finansine nuoma, jeigu sutartyje yra nustatyta (arba sutarties sąlygos apsprendžia) bent viena iš šių sąlygų:

Pagal finansinės nuomos sutartį išsinuomotas nešiojamas kompiuteris neapskaitytas buhalterinės apskaitos registruose, neskaičiuotas nusidėvėjimas, neparodytas finansinės būklės bei veiklos rezultatų ataskaitose, kaip to reikalauja 19-asis VSAFAS⁵.

Darželis informavo, kad 2015 m. vasario mėn. finansinės nuomos sutartis nutraukta, sumokėta likusi turto išpirkimo suma ir turtas apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka.

3.2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 4 dalis draudžia biudžetinėms įstaigoms savo vardu skolintis lėšų, priimti bet kokių skolinių įsipareigojimų. Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁶ 4.2 punktu nustatyta, kad skolinių įsipareigojimų samprata apima ir finansinės nuomos (lizingo) sutartis.

Darželis finansinės nuomos sutartį su AB TEO LT sudarė pažeisdamas Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas.

4. Pastebėjimai dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Darželio metinės biudžeto vykdymo atskaitos parengtos vadovaujantis LR buhalterinės apskaitos įstatymu, LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitą, išskyrus toliau išdėstytus dalykus.

Vadovaujantis LR Finansų ministro įsakymu⁷ įstaiga rengia žemesniojo lygio metinį biudžeto ataskaitų rinkinį.

- ✓ nuomos laikotarpio pabaigoje nuomotojas perduoda nuomininkui turto nuosavybės teisę;
- ✓ nuomos laikotarpio pabaigoje nuomininkas turi teisę įsigyti turtą už kainą, kuri, tikimasi, bus reikšmingai mažesnė (daugiau nei 30 proc.) už jo tikrąją vertę nuomos laikotarpio pabaigoje, ir nuomos laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota.
- ✓ nuomos laikotarpis apima lygią ar ilgesnę nei 75 procentai turto ekonominio naudingo tarnavimo laiko dalį, net jei turto nuosavybės teisės nenumatoma perduoti. Ekonominio tarnavimo laikas apima ribotą laikotarpį, kuriuo gali teikti naudą viešojo sektoriaus ar kito subjekto veikloje naudojamas turtas. Ekonominio tarnavimo laikas taip pat gali būti nustatomas pagal gaminių ir produkcijos vienetų, kuriuos viešojo sektoriaus subjektas ar kitas subjektas tikisi pagaminti (gauti) naudodamas šį turtą, skaičių.
- ✓ nuomos laikotarpio pradžioje dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė sudaro ne mažiau kaip 90 procentų nuomojamo turto tikrosios vertės.

⁵ 19 – ojo VSAFAS 13 punktą nustato, kad finansinės nuomos gavėjas, pagal finansinės nuomos sutartį įsigijęs turtą, apskaitoje registruoja turtą ir įsipareigojimus turto vertės dengimo suma, o jei sutartyje palūkanos atskirai nenurodytos ar mažesnės negu rinkoje – diskontuota pagal rinkos palūkanų normą finansinės nuomos sutarties sudarymo momentu pagrindinių nuomos įmokų suma. Pagal finansinės nuomos sutartį įsigyto turto nusidėvėjimui skaičiuoti taikomi tie patys principai, kaip ir kito tos pačios grupės panašaus nuosavo ar patikėjimo teise valdomo turto nusidėvėjimui skaičiuoti. Finansinės nuomos būdu įsigyto turto nudėvimoji vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012 m. kovo 21 d. nutarimo Nr. 304 redakcija).

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais).

Biudžetinių įstaigų pajamų įmoku į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita (forma Nr. 1)

Darželis per 2014 metus planavo gauti 115,0 tūkst. Lt veiklos pajamų, gavo 115,6 tūkst. Lt, Finansų skyriui pervadė 114,0 tūkst. Lt. Finansų skyriui pervesta ir gauti asignavimai iš Finansų skyriaus programoms vykdyti – 114,0 tūkst. Lt. Metų pradžioje įstaigos sąskaitoje buvo 6,1 tūkst. Lt Finansų skyriui nepervestas lėšų likutis, o metų pabaigoje įstaigos sąskaitoje liko 7,7 tūkst. Lt veiklos pajamų, kurios buvo gautos 2014 m. gruodžio mėn. pabaigoje.

Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr.2)

Savivaldybės taryba Darželiui 2014 metams skyrė 1236,6 tūkst. Lt asignavimų. 2014 metais Darželiui iš Finansų skyriaus buvo pervesta 1235,0 tūkst. Lt skirtų asignavimų. Nepervesta 0,6 tūkst. Lt asignavimų savarankiškoms funkcijoms vykdyti ir 1,0 tūkst. Lt teikiamoms paslaugoms finansuoti, nes buvo pervesta į biudžetą mažiau veiklos pajamų, negu planuota. Mokinio krepšelio lėšų skirta, pervesta ir panaudota 485,6 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 479,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms (98,8 proc).

Savivaldybės biudžeto savarankiškoms funkcijoms finansuoti Darželiui pervesta 630,0 tūkst. Lt asignavimų. Iš jų 476,7 tūkst. Lt (75,7 proc.) panaudota darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms, 153,3 tūkst. Lt (24,3 proc.) prekėms ir paslaugoms.

Didžioji dalis (75 proc.) asignavimų teikiamoms paslaugoms finansuoti panaudota mitybai – 85,0 tūkst. Lt.

4.1. Biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnis nustato, kad asignavimų valdytojas yra atsakingas už programų sąmatų vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų. Darbo užmokesčiui skirtus asignavimus tvirtina Savivaldybės taryba.

Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje⁸ (toliau – Klasifikacija) nustatyta, kad išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.1.2. „Socialinio draudimo įmokos“ apskaitomos darbdavių socialinio draudimo įmokos, o straipsnyje 2.1.1. Darbo užmokestis“ apskaitomas visas darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, išskaitomos iš darbo užmokesčio.

Darželis, nesivadovaudamas Klasifikacijos, straipsnyje 2.1.2. „Socialinio draudimo įmokos“ apskaitė 1063,14 Lt sumokėtas darbuotojo socialinio draudimo įmokas (9-10 proc). Dėl to Biudžeto vykdymo ataskaitoje (forma Nr.2) eilutėje Klasifikacijos straipsnis 2.1.2. „Socialinio draudimo

⁸ LR finansų ministro 2010 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 1K-085. „Dėl Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo pakeitimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

įmokos“ padidintas 1063,14 Lt ir ta pačia suma sumažintas Klasifikacijos straipsnis 2.1.1. „Darbo užmokestis“.

4.2. Darželis pagal nuomos sutartį, kuri pagal 19-ojo VSAFAS 9 p. reikalavimus laikoma finansinės nuomos sutartimi, už biuro įrangą (žr. 3 pastebėjimą) kas mėnesį mokėjo 129,53 Lt (su PVM) nuomos mokesčių, kurių Biudžeto vykdymo ataskaitos (forma Nr. 2) apskaitė išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.2.1.1.1.05 „Ryšių paslaugos“, nors turėjo būti apskaitoma straipsnyje 3.1.1. „Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas“.

Darželis 1,4 tūkst. Lt, sumokėtus už kompiuterio nuomą pagal finansinės nuomos sutartį, apskaitė Klasifikacijos straipsnyje 2.2.1.1.1.05 „Ryšių paslaugos“, dėl to Biudžeto vykdymo ataskaitoje (forma Nr.2) eilutė 2.2.1.1.1.05 „Ryšių paslaugos“ 1424,83 Lt padidinta, 3.1.1. „Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas“ ta pačia suma sumažinta.

Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita (forma Nr. 3)

4.3. Darželis Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaitoje duomenų apie sudarytą finansinės nuomos sutartį ir įsipareigojimus nepateikė.

Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4)

Įstaigos kreditinis įsiskolinimas 2014 m. sausio 1 d. – 53,0 tūkst. Lt, gruodžio 31 d. – 33,5 tūkst. Lt. Ilgalaikių skolų Darželis neturi. Kreditinės skolos per 2014 metus sumažėjo 19,5 tūkst. Lt (37 proc.). 2014 metų pabaigoje darbo užmokesčio įsipareigojimų Darželis neturėjo, o socialinio draudimo įmokų įsiskolinimai – 17,5 tūkst. Lt.

Debetinių biudžeto skolų 2014 metų pradžioje ir pabaigoje Darželis neturėjo.

Aiškinamasis raštas

4.4. Aiškinamajame rašte pateikta neteisinga informacija apie tai, kad įstaiga finansinės nuomos įsipareigojimų neturi.

5. Finansinių ataskaitų rinkinys

Darželio metinės finansinės atskaitos parengtos vadovaujantis LR buhalterinės apskaitos įstatymu, LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau tekste – VSAFAS) ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų finansinę apskaitą, išskyrus žemiau nurodytus dalykus.

Vadovaujantis LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu įstaiga rengia žemesniojo lygio metinį finansinių ataskaitų rinkinį.

Įstaigos apskaitai naudojamas sąskaitų planas yra pakankamai išsamus ir parengtas pagal VSAFAS reikalavimus. Sąskaitų planas atitinka įstaigos poreikius.

Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas⁹.

Finansinės būklės ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną¹⁰, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį¹¹.

Finansinės būklės ataskaita

Ilgalaikio turto apskaitos metodai aprašyti įstaigos finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. 2014 metais ilgalaikio materialiojo turto įsigyta už 21014 Lt. Nusidėvėjimo priskaičiuota 53206 Lt. Turtas buvo nudėvimas pagal patvirtintus normatyvus. Nurašyta ilgalaikio turto už 2439 Lt. Nurašytas nudėvėtas turtas. Audituojamo laikotarpio pabaigoje įstaigos ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė buvo 737983 Lt.

Atsargų apskaitos metodai aprašyti įstaigos finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atsargų vertė sudarė 6735 Lt.

Pinigų likutis banko sąskaitose – 15068 Lt ir tai sudaro 12 procentų viso trumpalaikio turto.

Per vienerius metus gautinos sumos audituojamo laikotarpio pabaigoje sudaro 101368 Lt, iš jų 83923 Lt sukauptos gautinos sumos ir 17445 Lt gautinos sumos už suteiktas paslaugas. Audituojamo laikotarpio pabaigoje finansavimo sumų likutis yra 745040 Lt. Didžiausią dalį - 96 procentus finansavimo sumose sudaro iš Savivaldybės biudžeto gautas finansavimas.

Ilgalaikių įsipareigojimų įstaiga neturi. Trumpalaikius įsipareigojimus sudaro mokėtinos sumos tiekėjams – 15710 Lt, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai – 17772 Lt ir sukauptos mokėtinos sumos – 50780 Lt.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-476 redakcija) patvirtinto 1-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ 8 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-378 (2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-478 redakcija) patvirtinto 2-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinės būklės ataskaita“ 5 p.

Veiklos rezultatu ataskaita

Grynasis 2014 metų perviršis – 2731,83 Lt, ankstesnių metų perviršis - 31189,67 Lt.

Didžiausią dalį pagrindinės veiklos sąnaudose 2014 metais sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos -988872,45 Lt (73 %).

Istaigos sąnaudos detalizuojamos veiklos rezultatų ataskaitoje.

Aiškinamasis raštas

5.1. 17- ojo VSAFAS 95.2 punktas reikalauja aiškinamajame rašte nurodyti gautinų sumų, kurių nuvertėjimas pripažintas, nuvertėjimo pripažinimo priežastis.

Darželis aiškinamajame rašte neatskleidė informacijos apie 4,6 tūkst. Lt gautinų sumų pripažintą nuvertėjimą ir nepaaiškino nuvertėjimo pripažinimo priežasčių.

5.2. 19 –ojo VSAFAS 56 punktas aiškinamajame rašte reikalauja nurodyti turto, naudojamo pagal finansinės nuomos sutartis, balansinę vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną; pagal finansinės nuomos sutartis mokėtinų pagrindinių nuomos įmokų sumą per vienerius metus, po vienerių metų; finansinės nuomos ilgalaikių įsipareigojimų sumą ir šių įsipareigojimų einamųjų metų dalį; kitą reikšmingą informaciją apie finansinės nuomos sutartis ir jų pakeitimus.

Darželis aiškinamajame rašte neatskleidė informacijos apie turtą, naudojamą pagal finansinės nuomos sutartis, finansinės nuomos įsipareigojimų.

5.2. 11 – ojo VSAFAS 19 punktas reikalauja, kad Viešojo sektoriaus subjektų, rengiančių žemesniojo lygio finansines ataskaitas, aiškinamajame rašte turi būti pateikta informacija, kiek darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos etatų sąrašė nurodytiems darbuotojams ir kiek – kitiems darbuotojams, t. y. dirbantiems pagal terminuotas, autorines ir panašias darbo sutartis, ir kiek tokių darbuotojų yra.

Darželis Aiškinamojo rašto pastabų 145 punkte pateikė neteisingą informaciją apie tai, kad įstaigoje nebuvo mokamas darbo užmokestis pagal terminuotas, autorines ir panašias darbo sutartis, nes Darželis vykdė viešųjų darbų programą.

5.3. 6 –ojo VSAFAS 15 punkte nustatyta, kad tuo atveju, kai ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų straipsnių sumos, palyginti su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai pasikeitė, turėtų būti nurodomos tokių pasikeitimų priežastys.

Darželis Aiškinamojo rašto pastabų 141 punkte nurodė, kad veiklos pajamos 2014 metais sumažėjo, tačiau sumažėjimo priežasčių nepaaiškino.

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 įsakymo Nr. 1K-457 redakcija) patvirtinto 3-iojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Veiklos rezultatų ataskaita“ 5 p.

6. Rekomendacijos

Konstruktivus bendradarbiavimas ir komunikacija su Darželio vadovybe mums padėjo pasiekti suplanuotus audito tikslus. Apie nustatytus neatitikimus Darželio vadovybę informavome raštais¹². Dalis pastebėjimų pateikta žodžiu.

Atsižvelgę į ataskaitoje nurodytus pastebėjimus, Darželiui rekomenduojame:

1. Imtis priemonių dėl įsisenėjusių gautinų sumų išsireikalavimo teisės aktų nustatyta tvarka (pastebėjimų 2 punktą).

2. Stiprinti vidaus kontrolę gautinų sumų, sandorių sudarymo, darbo užmokesčio nustatymo, biudžeto išlaidų priskyrimo pagal ekonominę klasifikaciją srityse, duomenų ataskaitų rinkiniuose pateikimo nustatant papildomas vidaus kontrolės procedūras (pastebėjimų 1, 2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 punktai).

Priedamame rekomendacijų įgyvendinimo plane (2 priedas) pateikti tolesni Darželio numatomi veiksmai ir rekomendacijų įgyvendinimo terminai.

Audituojamo subjekto atsakomybė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktu ir 7 straipsniu, biudžeto asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, buhalterinės apskaitos organizavimą, ataskaitų rinkinių pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir kitų teisės aktų reikalavimus rengimą ir pateikimą. Jie už tai atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹³ 4 punktu, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų

¹² Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2014-10-21 raštas Nr. SS-76 ir 2014-12-31 Nr. SS-83 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų“.

įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – Pasvalio darželiui-mokyklai „Liepaitė“, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai.

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

PRIEDAI**1 priedas****TEISĖS AKTAI, KURIAIS VADOVAUJANTIS BUVO ATLIKTOS AUDITO
PROCEDŪROS IR VERTINIMAI**

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas;
5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymas;
6. Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas;
9. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas;
10. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T1-149 „Dėl Pasvalio darželio - mokyklos „Liepaitė“ nuostatų patvirtinimo“;
11. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės;
13. Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2010 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 1K-085. „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo pakeitimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
14. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
15. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
16. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas
17. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas
18. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“;

20. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. V-1254, „Dėl švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650 „Dėl Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimas Nr. 941 „Dėl kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas kasmetines atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės patvirtinimo“
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 22 d. nutarimas Nr. 497 “ Dėl kasmetinių papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos patvirtinimo“
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 „Dėl Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos priemonių įgyvendinimo (Dėl Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo)“.
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 5 d. nutarimas Nr. 432 „Dėl Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“.
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“.
30. Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtinti Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

2 priedas**Rekomendacijų įgyvendinimo planas**

Eil. Nr.	Rekomendacija	Darbuotojas, atsakingas už rekomendacijos įgyvendinimą	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Imtis priemonių dėl įsisenėjusių gautinų sumų išsireikalavimo teisės aktų nustatyta tvarka (pastebėjimų 2. punktas).	Direktorė Aldona Piragienė Vyr. buhalterė Ilona Baltrušičienė	Imsimės priemonių dėl įsisenėjusių gautinų sumų išsireikalavimo teisės aktų nustatyta tvarka	2015 m. II-III ketv.
2	Stiprinti vidaus kontrolę gautinų sumų, sandorių sudarymo, darbo užmokesčio nustatymo, biudžeto išlaidų priskyrimo pagal ekonominę klasifikaciją srityse, duomenų ataskaitų rinkiniuose pateikimo nustatant papildomas vidaus kontrolės procedūras (pastebėjimų 1, 2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 punktai).	Direktorė Aldona Piragienė Vyr. buhalterė Ilona Baltrušičienė	Stiprinsime vidaus kontrolę gautinų sumų, sandorių sudaryme, darbo užmokesčio nustatyme, biudžeto išlaidų priskyrimo pagal ekonominę klasifikaciją ir teisingą duomenų ataskaitų rinkiniuose	2015 m. II-III ketv. nuolat

*Rekomendacijų įgyvendinimo planą užpildė ir yra atsakingas už rekomendacijų įgyvendinimą bei informavimą Kontrolės ir audito tarnybą nustatytais terminais
Pasvalio darželio-mokyklos „Liepaitė“ direktorė Aldona Piragienė
tel. (8 451) 53 507, el.p. a.piragienes@pasvalys.lt*